

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Hotel Broel (Kortrijk, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2016I226

Oktober 2016

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2016

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies en programma van maatregelen	7
2.3.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen.....	7
2.3.2 Programma van maatregelen: gemotiveerd advies en programma van maatregelen	8
2.3.2.1 <i>Impactbepaling</i>	8
2.3.2.2 <i>Gemotiveerd advies</i>	8
2.3.2.3 <i>Programma van maatregelen</i>	10
A. Afbakening.....	10
B. Onderzoeksvragen.....	10
C. Onderzoeksstrategie, methode en technieken	11
D. Eindcriteria.....	14
E. Uitzonderingsmodaliteiten	14
F. Uitvoeringstermijn	14
G. Kostenraming	14
H. Competenties	15
I. Risicofactoren	15
J. Vondsten	15
Deel 3: Bibliografie.....	16

FIGURENLIJST (2016I226)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van het kadasternummer (bron: Geopunt).....	5
Figuur 2: Advieszone archeologisch vooronderzoek (bron: Geopunt).....	10
Figuur 3. Voorstel proefputtenplan.....	12

TABELLENLIJST (2016I226)

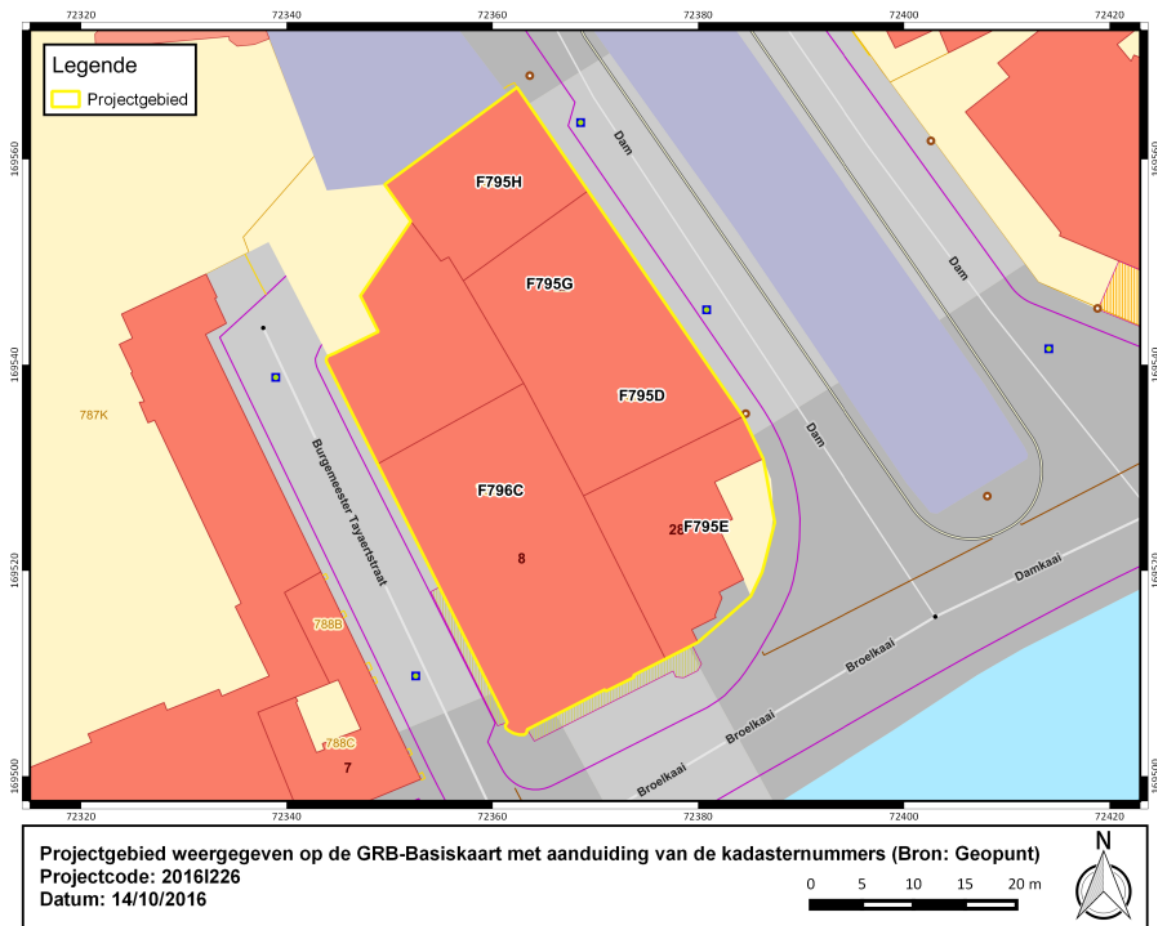
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.4

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Global Life 4 Kappellestraat 117 8020 Oostkamp	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Kortrijk
	Deelgemeente	/
	Postcode	8500
	Adres	Broelkaai 8
	Toponiem	Hotel Broel
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	Xmin = 72318 Ymin = 169499 Xmax = 72419 Ymax = 169570
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Afd. 2, Sectie F, percelen 795H, 795G, 795D, 795E, 796C Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van het kadastrale nummer (bron: Geopunt).

2.2 Synthese

Ter hoogte van het projectgebied Kortrijk Hotel Broel situeert zich momenteel een hotel. Op deze locatie wenst de opdrachtgever het bestaande hotel te slopen ten behoeve van een geplande nieuwbouw. De werkzaamheden kunnen een bedreiging vormen voor eventueel aanwezig ondergronds erfgoed.

Naar aanleiding van de geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag binnen een vastgestelde archeologische zone, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt, werd een archeologienota opgemaakt. Op basis van dit bureauonderzoek werd nagegaan of een verder archeologisch traject met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of er een (gedeeltelijke vrijgave) mogelijk is.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is in dit projectstadium organisatorisch-technisch onmogelijk, voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning. De prospectie kan pas aangevat worden, na de sloop van het huidige hotel. Daarom wordt geopteerd voor de uitzonderingsprocedure, waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek.

Uit het bodemkundig/landschappelijk onderzoek blijkt dat het projectgebied zich situeert in de alluviale vallei van de Leie. Het terrein kent een trapsgewijze daling van het zuiden naar het noorden, waarbij er ca. 1m hoogteverschil optreedt.

De historische analyse, gebaseerd op aangeleverde data van Ph. Despriet (Archeologie Zuid-West-Vlaanderen) heeft heel wat gegevens m.b.t. het projectgebied opgeleverd. Aan westelijke zijde van het projectterrein is de laatmiddeleeuwse stadsmuur, voltooid in 1453-1454 en opgegeven in 1682, te verwachten. Het gaat om het segment dat zich situeerde tussen de Trompetterstoren, die eveneens ter hoogte van het projectgebied te verwachten is, en de noordelijke Broeltoren. Met de bouw van de Trompetterstoren werd gestart op 18 juli 1451. Wanneer de toren verdwenen is, is niet helemaal duidelijk. Ten oosten van de stadsmuur werd in 1398 de Kleine Leie gegraven; deze werd pas in 1913 gedempt. Voor het einde van de 14de eeuw was de zone ter hoogte van de Kleine Leie braakliggend, waterziek, niet bebouwd en enkel in gebruik als blekerij. Na het dempen van de Kleine Leie ontstond de Dam, de kasseiweg aan weerszijden van de Kleine Leie.

In 1641 werd aan oostelijke zijde van de stadsmuur de Nieuwe Kaai aangelegd. Om toegang te verlenen tot die nieuwe kaai werd een opening gemaakt in de stadsmuur. Deze opening kreeg in de volksmond de benaming Tayaertsgat, een verwijzing naar burgemeester Tayaert die hiertoe de opdracht gaf.

Bij de gedeeltelijke wederopbouw van de stadsomwalling door de Fransen aan het begin van de 18de eeuw werd een reduit opgebouwd tussen de noordelijke Broeltoren en de Broelmolen. In het midden van het reduit situeert zich een aangesloten bebouwing, die min of meer het tracé van de oudste stadsmuur lijkt te volgen. De zone ten oosten van deze huizenrij is lange tijd onbebouwd gebleven. Eén plan uit 1789 situeert ter hoogte van deze onbebouwde ruimte een kalkoven. In het begin van de 19de eeuw ontstaat ook aan de noordzijde van het projectgebied (beperkte) bebouwing. Pas op een kadastrale plattegrond uit 1894 blijkt ook de oostelijke zone van het projectgebied sterk bebouwd te zijn.

De huizenrij aan westelijke zijde van het projectgebied werd in 1926 gesloopt in functie van de oprichting van Meubelfabriek Degezelle. Deze fabriek brandde af in 1935, maar werd opnieuw opgebouwd in 1936. Het huidige hotel situeert zich ter hoogte van deze meubelfabriek.

De Centraal Archeologische Inventaris duidt in de onmiddellijke omgeving van het plangebied verschillende archeologische vindplaatsen aan. Verschillende vindplaatsen hebben betrekking op de Bourgondische stadsversterking, o.a. de Broeltorens.

Zowel de stadsmuur, als de wal en de vestingsgracht werden o.a. recentelijk aangesneden tijdens de archeologische prospectie van het projectgebied Kortrijk-Groeningestraat. Dit projectgebied situeert zich net aan de overkant van de Leie, ter hoogte van de zuidelijke Broeltoren.

De bureaustudie heeft geen elementen opgeleverd, die verder archeologisch onderzoek overbodig zouden maken.

2.3 Gemotiveerd advies en programma van maatregelen

2.3.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het bureauonderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project Kortrijk Hotel Broel.

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek werd een specifieke archeologische verwachting opgesteld. Ter hoogte van het projectgebied zijn restanten van de Bourgondische stadsversterking te verwachten; deze werd aangelegd tussen 1354 en 1454. Volgende restanten zijn te verwachten: de stadsmuur, de Trompetterstoren en de Kleine Leie, gegraven in de 14de eeuw. Ook de Nieuwe Kaai, in 1641 aangelegd aan oostelijke zijde van de stadsmuur is ter hoogte van het projectgebied te verwachten. Daarnaast moet ook de vermoedelijke aanwezigheid van een 18de -eeuwse versterking (reduit) en een 18de -eeuwse kalkoven vermeld worden en moet rekening gehouden worden met historische bebouwing, hoofdzakelijk aan westelijke zijde en in mindere mate ook aan noordelijke zijde van het projectgebied.

3° de waardering van de archeologische site:

De binnen het onderzoeksgebied aanwezige resten kunnen in belangrijke mate bijdragen tot het bekomen van verder inzicht in de opbouw en fasering van de Bourgondische stadsverdediging, ter aanvulling van bijvoorbeeld de gegevens die bekomen zijn op het projectgebied Kortrijk-Groeningestraat¹. Het onderzoek van deze resten biedt bijgevolg een duidelijke kennisvermeerdering. In de eerste plaats is het van belang om de verwachting op basis van de historische en cartografische bronnen te controleren. Kan archeologisch vastgesteld worden dat de verwachte stadsversterking ter hoogte van het projectgebied voorkomt? Wat is de bewaringstoestand van de elementen die hier deel van uitmaken? M.b.t. dit laatste dient opgemerkt te worden dat reeds herhaaldelijk vastgesteld werd dat de stadsmuur, aangelegd op een wallichaam, geen of weinig sporen in de bodem achterlaat². Het antwoord op deze vragen kan pas verkregen worden na een (uitgesteld) vooronderzoek met ingreep in de bodem.

Indien de stadsomwalling effectief ter hoogte van het plangebied te situeren is, zal (bijna) het volledige projectgebied hierdoor ingenomen worden. De kans dat het vooronderzoek sporen aan het licht zal brengen die voorafgaan aan de aanleg van de stadsversterking is klein. Wel dient rekening gehouden te worden met jongere sporen uit de Nieuwe Tijd.

Eventueel aanwezige archeologische resten dienen niet *in situ* bewaard te worden, maar moeten wel geregistreerd worden. Deze registratie kan gebeuren tijdens het vooropgestelde onderzoek, dat beschreven wordt in het hieropvolgende programma van maatregelen.

¹ BRUGGEMAN & CLÉDA 2016, 62-65.

² Mondelinge mededeling Ph. Despriet.

4° de impactbepaling:

Het bodemarchief dient eerst geïnventariseerd te worden, voor de impact van de werken op eventueel aanwezig erfgoed kan bepaald worden. Momenteel kan slechts gesteld worden dat, indien zich archeologische resten ter hoogte van het projectgebied Kortrijk Hotel Broel bevinden, deze bedreigd worden door de geplande werken.

5° de bepaling van de maatregelen:

Zie programma van maatregelen.

2.3.2 Programma van maatregelen: gemotiveerd advies en programma van maatregelen

2.3.2.1 Impactbepaling

De oppervlakte van projectgebied Kortrijk-Hotel Broel bedraagt 1.572m².

De ondergrondse inname van de grond is gelijk aan de buitencontouren van het ontworpen gebouw.

Er zijn 2 ondergrondse verdiepingen voorzien, met een oppervlakte van 1464 m² per verdiep.

De uitgravingsdiepte is +- 7.50m diep.

2.3.2.2 Gemotiveerd advies

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- Landschappelijk bodemonderzoek:

Cfr. CGP 7.3:

Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname.

In het geval van het projectgebied biedt dit onderzoek geen meerwaarde.

- Geofysisch onderzoek

Cfr. CGP 7.4:

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten.

In het geval van het projectgebied biedt dit onderzoek geen meerwaarde.

- Veldkartering

Cfr. CGP 7.5:

Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein.

In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek

Cfr. CGP 8.4 en 8.5:

Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen.

In het geval van het projectgebied biedt dit onderzoek geen meerwaarde.

- Proefsleuven en proefputten:

Cfr. CGP. 8.6:

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

In het geval van het projectgebied kan de verwachting op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek enkel getoetst worden d.m.v. een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem.

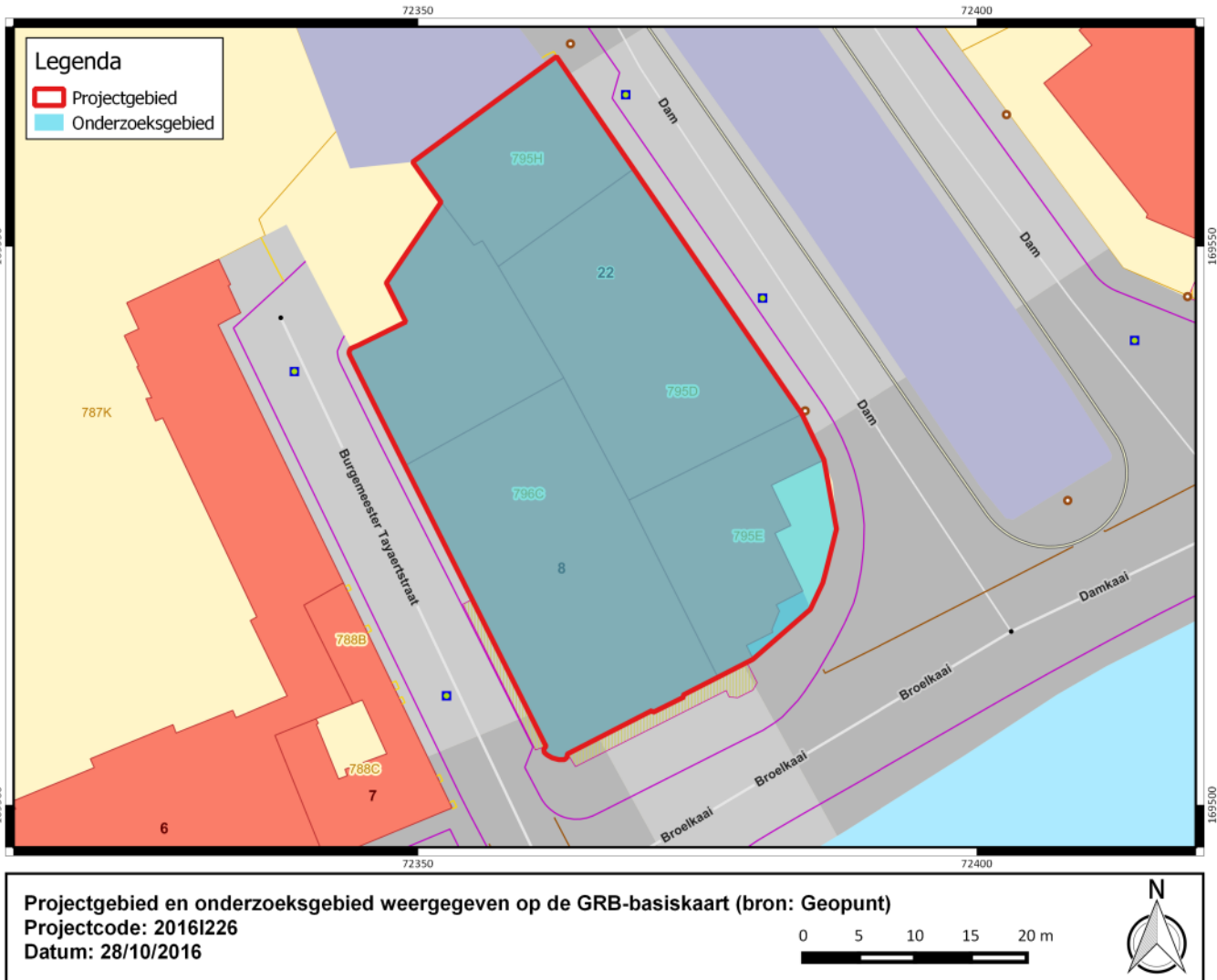
De aanbeveling werd getoetst aan de 4 criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3:

- mogelijk: De uitvoering van het vooronderzoek met ingreep in de bodem is mogelijk na de afbraak van de huidige bebouwing tot op het huidig straatniveau.
- nuttig: Er zijn geen argumenten om aan te nemen dat het terrein dermate verstoord is dat een prospectie niet zinvol zou zijn. De proefsleuven brengen het archeologisch potentieel van het projectgebied in kaart. Hierop kan een gedegen beslissing genomen worden in functie van een eventueel verder onderzoek.
- schadelijk: Gelet op de aard van de werken, is eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd. Een prospectie is de enige manier om de mogelijk aanwezige relictten te inventariseren en te waarderen.
- noodzakelijk: Eventueel archeologische relictten zijn door de geplande werken bedreigd. *In situ* bewaring van deze sporen is, gezien de geplande werken, onmogelijk. Omwille van dit gegeven wordt een prospectie noodzakelijk geacht.

2.3.2.3 Programma van maatregelen

A. Afbakening

Het advies heeft betrekking op het volledige projectgebied. De oppervlakte hiervan bedraagt ca. 1.575m² (Figuur 2).

Figuur 2: Advieszone archeologisch vooronderzoek (bron: Geopunt)

B. Onderzoeksvragen

Doel van de prospectie is een archeologische inventarisatie, registratie en fysiek onderzoek van eventueel waargenomen archeologische relicten. Bij het uitvoeren en uitwerken van de archeologische prospectie moeten minstens volgende vragen beantwoord worden.

Algemeen:

- In welke mate is het terrein reeds verstoord?
- Zijn er sporen aanwezig? Indien ja, zijn die van natuurlijke of antropogene oorsprong?
- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen de kennis van deze percelen?

Indien de middeleeuwse stadsomwalling aangesneden wordt:

- Zijn er restanten van de stadsomwalling aanwezig. Zo ja, welke?
- Wat is de bewaringstoestand van de resten?
- Uit welke periode dateren de resten? Zijn er aanwijzingen voor verschillende bouwfases?
- Uit welke periode dateren de vondsten? Kan er een functionele interpretatie aan gegeven worden?
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen de kennis van de stadsontwikkeling van Kortrijk?
- Bevestigt het archeologisch onderzoek de verwachting, gecreëerd op basis van het bureauonderzoek?
- Geven de resultaten aanleiding tot vervolgonderzoek of werd voldoende informatie verzameld tijdens de prospectie?

Indien een vervolgonderzoek toch noodzakelijk blijkt:

- Welke vraagstellingen dienen geformuleerd te worden voor het vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek

C. Onderzoeksstrategie, methode en technieken

Om de verwachting op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek te toetsen en aan te vullen wordt geadviseerd om een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden volgens de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, zoals opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Het plangebied betreft een site met een complexe verticale stratigrafie.

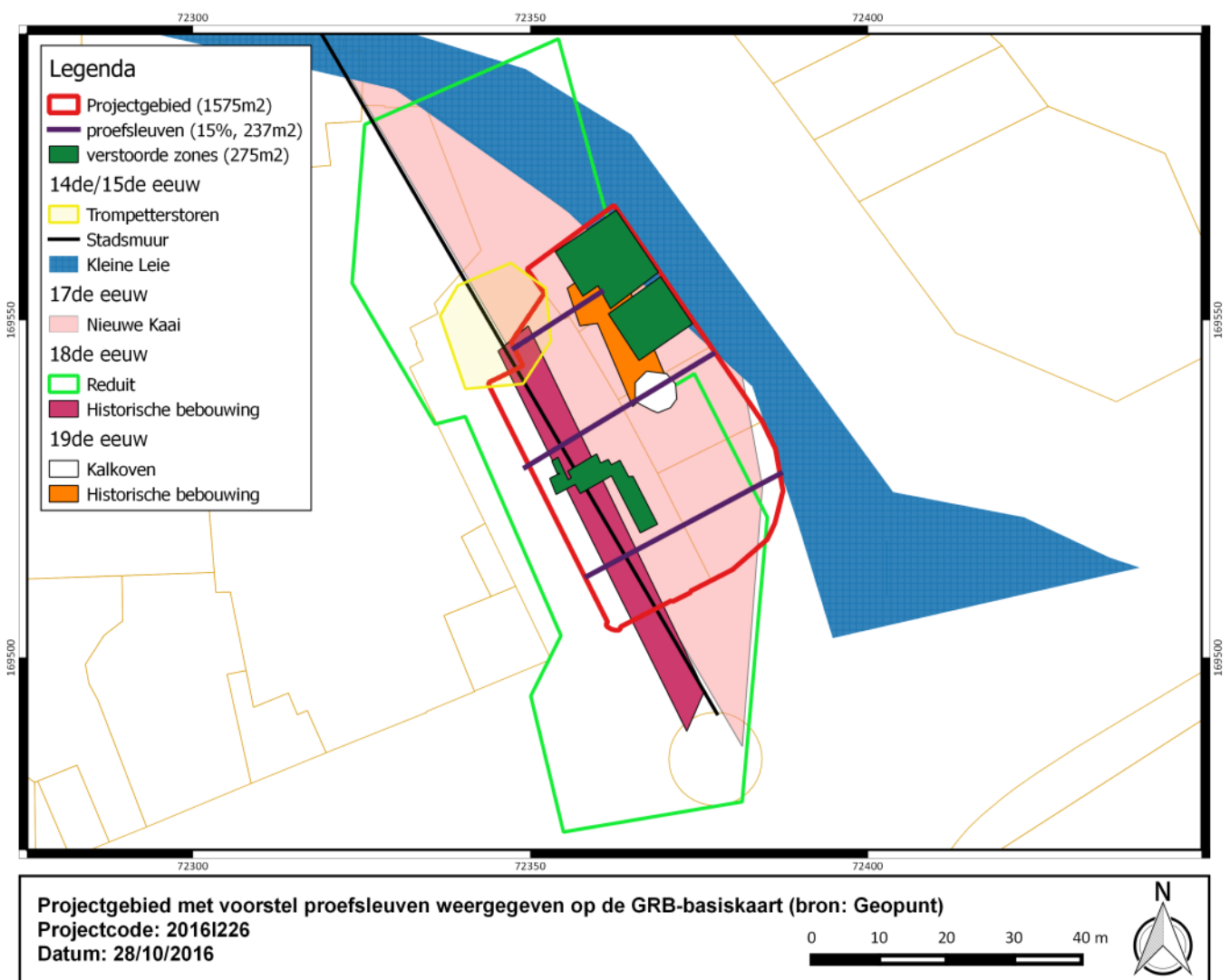
Het uitgesteld traject impliceert dat:

- de prospectie pas van start kan gaan, na de sloop van het huidige hotelgebouw. Er dient nadrukkelijk beklemtoond te worden dat aan de sloop duidelijke voorwaarden verbonden zijn. Alle muren kunnen zonder archeologische begeleiding gesloopt en verwijderd worden tot op het niveau van het huidig straatniveau. De funderingen onder het straatniveau worden niet verwijderd of op andere manieren gemanipuleerd. Hetzelfde geldt voor eventueel aanwezige kelders, citernes of andere ondergrondse structuren, die nu niet gekend zijn en aan het licht zouden komen bij de afbraak. Verder moet op dergelijke manier te werk worden gegaan dat het vrijgekomen terrein niet of in zeer beperkte mate betreden wordt door zwaar materieel als dumpers en graaf- en brekmachines.
- indien blijkt dat de resultaten van het vooronderzoek toch van die aard zijn dat er in een volgende fase een (gedeeltelijke) vlakdekkende opgraving uitgevoerd moet worden er geen bouwactiviteiten kunnen plaatsvinden voor het archeologisch onderzoek volledig afgerond is, tenzij na schriftelijke toestemming van de erkend archeoloog.

Er wordt geopteerd voor de methode van continue, parallelle proefsleuven. Minstens 12,5% van het plangebied dient onderzocht te worden door middel van proefsleuven, eventueel aangevuld met dwarssleuven en/of kijkvensters indien de sporen of de omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Het voorgestelde sleuvenplan is indicatief. De exacte inplanting van de sleuven wordt bepaald na de KLIP-melding. Het voorgestelde puttenplan focust hoofdzakelijk op het documenteren van de verwachte stadsversterking. De sleuven zijn omwille van deze reden haaks op de vermoedelijke stadsomwalling ingeplant. Uitgaande van het voorstel wordt 15% van het projectgebied onderzocht.

De afstand tussen de onderste 2 proefsleuven bedraagt 19m i.p.v. een maximale tussenafstand van 15m. Oorzaak is de aanwezigheid van de kelder in deze zone. De sleuven werden zo ingeplant om een zo volledig mogelijke doorsnede van het projectgebied te verkrijgen.

Figuur 3. Voorstel proefputtenplan.

Bij het aansnijden van de stadsversterking:

De proefsleuven worden trapsgewijs aangelegd tot op de moederbodem of tot op de maximale verstoringsdiepte, indien mogelijk zonder gevaar voor de veiligheid. Bij het aansnijden van de stadsgracht moet de proefsleuf ter hoogte van het bovenste niveau voldoende breed (minstens 3m) zijn om de veiligheid ook op het onderste niveau te garanderen. De breedte van het onderste niveau bedraagt minstens 1.8m. Omwille van veiligheidsredenen kan er voor geadviseerd worden om de stadsgracht in verschillende segmenten, zowel horizontaal als verticaal, te documenteren en elk segment na volledige registratie onmiddellijk te dichten. In geval van gefaseerde registratie, dient erover gewaakt te worden dat de segmenten mekaar beperkt overlappen, teneinde hiaten in de registratie te vermijden.

In het geval de omwalling en/of stadsgracht aangesneden wordt, wordt één van de beide lengteprofielen van de proefsleuf volledig geregistreerd. De registratie gebeurt conform de Code van Goede Praktijk.

Gezien de ligging van het projectgebied binnen een gekende waterzieke zone, wordt geadviseerd om tenminste bij 2 van de voorgestelde proefsleuven lijnbemaling te voorzien, haaks op de stadsgracht.

Bij het niet-aansnijden van de stadsversterking:

Indien de stadsomwalling zich niet binnen de grenzen van het projectgebied situeert, worden de sleuven aangelegd op het eerste archeologisch relevant niveau. Deze proefsleuven hebben een minimale breedte van 1.8m.

Indien met uitzondering van de stadsversterking geen andere relevante archeologische sporen aan het licht komen tijdens de prospectie, kan het archeologisch traject beperkt blijven tot de fase van de prospectie.

Het vlakdekkend opgraven van een stadsgracht en/of stadsmuur biedt weinig tot geen meerwaarde. De lokalisatie, opbouw en bewaringstoestand van de stadsmuur -indien bewaard gezien de aanleg op een wallichaam- kunnen onderzocht worden tijdens de fase van de prospectie.

Dit geldt tevens voor de stadsgracht: inzicht in dergelijke structuren wordt verkregen d.m.v. een doorgedreven stratigrafisch onderzoek. Dit onderzoek kan uitgevoerd worden tijdens de prospectie. Hier geldt wel de voorwaarde dat de stadsgracht tijdens de prospectie maximaal onderzocht is en er voldoende doorsnedes gemaakt zijn om de aard, omvang en opvullingsgeschiedenis te reconstrueren. Daarnaast moeten tijdens de prospectie voldoende stalen genomen zijn in functie van natuurwetenschappelijk onderzoek (zie verder) en voldoende aandacht besteed worden aan het recupereren van vondstmateriaal in functie van de datering van de gracht.

Ook structuren die met de stadsversterking te associëren zijn, zoals bijvoorbeeld oeverversterkingen, kunnen tijdens de fase van de prospectie onderzocht en gedocumenteerd worden.

Bij het aansnijden van de stadsgracht dienen volgende stalen voor natuurwetenschappelijk onderzoek minstens genomen te worden:

- 4 VH pollenwaardering/analyse
- 4 VH waardering/analyse macroresten
- 4 C14-datering
- 2 stuks conservatie kwetsbaar materiaal

Hiervoor wordt een post van 10% NWO van de totale kostenraming voorzien (zie verder).

D. Eindcriteria

De prospectie wordt als succesvol beschouwd, indien alle waargenomen archeologische sporen op een wetenschappelijke wijze onderzocht zijn, er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het eindrapport wordt opgeleverd.

E. Uitzonderingsmodaliteiten

De uitvoering van de prospectie gebeurt volgens de Code van Goede Praktijk, eventueel aangevuld met bijkomende maatregelen indien de sporen en/of vondsten daartoe aanleiding geven. Deze eventuele maatregelen worden bepaald door de erkend archeoloog.

Criteria die gehanteerd zullen worden om te bepalen in welke situaties bepaalde onderzoekshandelingen alsnog niet uitgevoerd moeten worden, zijn hier niet van toepassing.

F. Uitvoeringstermijn

De uitvoeringstermijn is sterk afhankelijk van de lokalisatie en de bewaringstoestand van de verwachte archeologische resten en bijgevolg moeilijk in te schatten. De ingeschatte uitvoeringstermijn is een *worst case* scenario.

- Terreinwerk: 9 werkdagen, 3 archeologen + aardkundige op afroep (29 mandagen)
- Verwerking: 16 mandagen

G. Kostenraming

€24 025 excl. BTW + 10% NWO = €26 427.50 excl. BTW

- Kraan: aanleg + dichten
- Veldteam: 9 dagen veldwerkleider
9 dagen assistent archeoloog
9 dagen assistent archeoloog
2 dag aardkundige
- Verwerking: 8 dagen veldwerkleider
8 dagen assistent archeoloog
- NWO: werkelijke hoeveelheid (10% totaal budget)

In de kostenraming zijn volgende kosten niet inbegrepen:

- de lijnbemaling van minstens 2 proefsleuven
- de beveiliging van de sleuven (herashekkens of andere)
- de werfinrichting (keet, toilet).

H. Competenties

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- één veldwerkleider (onder auspiciën van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider beschikt over voldoende ervaring in stedelijke contexten in Vlaanderen. Minimaal dient hij/zij 10 prospecties te hebben uitgevoerd in stedelijke contexten en heeft minimum 2 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 3 prospecties uitgevoerd in stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 1 prospectie uitgevoerd in stedelijke contexten, aangetoond via CV.

Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet, onder toezicht van de erkende archeoloog.

Voor de begeleiding van de opdracht dient de veldwerkleider zich te laten ondersteunen door één of meerdere specialisten en regiodeskundigen, die hem bijstaan bij de uitvoering van de prospectie indien deze expertise intern niet beschikbaar is. Deze specialist beschikt over een aantoonbare en ruime ervaring met stadskernonderzoek in het algemeen en binnen de stad Kortrijk in het bijzonder.

Het projectteam wordt bijgestaan door een aardkundige, indien dit relevant geacht wordt door de veldwerkleider. De aardkundige ondersteunt de archeologen bij de interpretatie van de stadsversterking, indien deze aangesneden wordt binnen de grenzen van het plangebied.

I. Risicofactoren

Er dient rekening gehouden te worden met de zeer natte bodemomstandigheden.

Uitvoerend personeel die werkzaamheden uitvoeren in de nabije omgeving van een draaiende graafmachine moeten visueel duidelijk herkenbaar zijn zoals gebruikelijk.

J. Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het vooronderzoek met ingreep in de bodem conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Bij de start van de prospectie worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van de vondsten plaats.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

BRUGGEMAN J. & CLÉDA B. 2016, *Archeologisch vooronderzoek Kortrijk – Groeningestraat (Broelkant)*. Rapporten All-Archeo bvba 297. Onuitgegeven.